

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia   kwietnia 2010 r.

Pan

**Janusz Olech
Dyrektor Generalny
Podkarpackiego Urzędu
Wojewódzkiego
w Rzeszowie**

P/09/173
4100-01-05/2010

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała wykonanie planu finansowego w 2009 r. przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie w ramach wykonania budżetu państwa w części 85/18 – województwo podkarpackie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu finansowego w roku 2009 przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie w ramach wykonania budżetu państwa w części 85/18 – województwo podkarpackie.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że wykonane dochody budżetowe wyniosły 31.376,3 tys. zł, co stanowiło 113,3% planowanych oraz 112% dochodów wykonanych w 2008 r.

W planie finansowym Urzędu przyjęto dochody budżetowe w wysokości 27.697 tys. zł, w tym w dziale 750 – *Administracja publiczna* – 26.988 tys. zł oraz w dziale 710 –

Działalność usługowa - 709 tys. zł. W dziale 750 zrealizowano dochody w kwocie 30.369,9 tys. zł, zaś w dziale 710 - w kwocie 1.006,4 tys. zł.

Pobrane dochody budżetowe przekazywane były na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w terminach wynikających z postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w *sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 116 poz. 784 ze zm.).

Należności z tytułu dochodów budżetu państwa były wymierzone we właściwej wysokości. W przypadkach stwierdzenia opóźnienia w przekazywaniu należnych dochodów, Urząd terminowo podejmował działania zmierzające do ich wyegzekwowania.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli dochody realizowane przez Urząd w 2009 r., zostały prawidłowo zaplanowane i zrealizowane, a różnice pomiędzy kwotami planowanymi a zrealizowanymi wynikały z przyczyn niezależnych od Urzędu.

W kontroli ustalono, że należności pozostałe do zapłaty - według stanu na 31 grudnia 2009 r. - wyniosły 15.843,8 tys. zł, w tym zaległości netto – 14.962,1 tys. zł, tj. 94,4%. Największy udział w zaległościach netto miały niezapłacone grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych, które w wysokości 14.618,1 tys. zł stanowiły 97,7% wszystkich zaległości netto.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w badanym okresie umorzono i odroczone należności budżetu państwa na łączną kwotę 432,2 tys. zł. Umorzeń dokonano na kwotę 148,1 tys. zł, natomiast odroczeń na kwotę 284,1 tys. zł. Decyzje, podejmowane w tych sprawach, były uzasadnione sytuacją prawną lub majątkową osób zobowiązanych do uiszczenia należności.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w 2009 r. przedawnieniu uległy należności w kwocie 2.359 tys. zł. Przedawniły się należności z tytułu mandatów karnych, w dziale 750 – *Administracja publiczna* (w § 0570), których nie wyegzekwowano w toku postępowania egzekucyjnego ze względu na złą sytuację materialną osób, wobec których była prowadzona egzekucja. Podstawą prawną przedawnienia tych należności były przepisy art. 45 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2007 r., Nr 109, poz. 756 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Urząd – spisując przedawnione należności budżetowe z ewidencji księgowej w łącznej kwocie 2.359 tys. zł – nie przestrzegał postanowień pkt 66 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w *sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych*. (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

W kontroli ustalono, że praktyką Urzędu było spisywanie należności przedawnionych, poprzez wyksięgowanie przypisu z konta 221 - *Należności z tytułu dochodów budżetowych* (strona Ma) oraz z konta 750 - *Przychody i koszty finansowe* (strona Wn). Zgodnie z cyt. powyżej przepisem - *pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się w szczególności kary, grzywny, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, [...] księguje się na stronie Wn konta 760.*

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, należności przedawnione powinny być zaliczone do pozostałych kosztów operacyjnych, czyli przeksięgowane z konta należności na konto 760 - *Pozostałe przychody i koszty* lub zaksięgowane na koncie pozabilansowym.

W kontroli ustalono, że w 10 przypadkach, przy księgowaniu przypisu należności budżetowych na kontach 221 i 750 – na łączną kwotę 495,7 tys. zł (dz. 750 rozdz. 75011 § 0690) – w zapisach księgowych podano niepełny opis operacji, co stanowiło naruszenie postanowień art. 23 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

Innym uchybieniem w księgowaniu dochodów było ujęcie w ewidencji – w dniu 31 grudnia 2009 r. – przypisu należności za wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemców w kwocie 1.950 zł na koncie 750 (strona Ma) w § 0570 - *Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych* (dział 750, rozdział 75011).

Zgodnie z załącznikiem Nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.), wpływy z opłat za udzielone zezwolenia (w tym zezwolenia na pracę) powinny być księgowane w § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*. Na koncie 221 (strona Wn) przypis tych należności został zaksięgowany prawidłowo.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków budżetowych. Zrealizowane w 2009 r. wydatki Urzędu wynosiły 38.354,7 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach i 99,7% kwoty planowanej w ustawie budżetowej po nowelizacji. W wyniku zmian, dokonanych przez Ministra Finansów i Wojewodę Podkarpackiego w trakcie 2009 r., zwiększono je do kwoty 38.756,4 tys. zł.

W kontroli ustalono, że największy udział (98,1%) w wydatkach Urzędu miały wydatki w dziale 750 – *Administracja publiczna*, rozdział 75011 – *Urzędy wojewódzkie*, w kwocie 37.529,9 tys. zł. Pozostałe 1,9% wydatków Urzędu zrealizowano w działach: 752 – *Obrona narodowa*, 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa* oraz w dziale

853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* – w łącznej kwocie 732,7 tys. zł. W ujęciu rodzajowym, największy udział w wydatkach ogółem (70,6%) miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które wyniosły 27.078,4 tys. zł. Niewymagalne zobowiązania Urzędu na koniec 2009 r. wyniosły 1.983,2 tys. zł i w porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 227,2 tys. zł, tj. o 12,9%. Naliczone, dodatkowe wynagrodzenia roczne oraz pochodne od tych wynagrodzeń, należne za 2009 r., a wypłacane w 2010 r., stanowiły 96,9% tych zobowiązań.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w 2009 r. dokonywano zmian w planie wydatków Urzędu w oparciu o regulacje dotyczące dysponowania środkami z rezerw budżetu państwa oraz przeniesień wydatków określone w – obowiązującej w 2009 r. – ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

W kontroli ustalono, że zmiany planu były spowodowane koniecznością dostosowania wydatków do realizowanych zadań i wynikały z okoliczności, których wcześniej nie dało się przewidzieć. Wydatki majątkowe były zmieniane w wyniku przeniesień kwot wydatków pomiędzy paragrafami majątkowymi, dokonanych przez Wojewodę Podkarpackiego na wniosek Dyrektora Generalnego Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że wydatki majątkowe realizowane były zgodnie z planem i harmonogramem tych wydatków.

W kontroli ustalono, że przyjęte ograniczenia wydatków majątkowych w kwocie 610 tys. zł, usankcjonowane nowelizacją ustawy budżetowej, nie miały bezpośredniego wpływu na działalność statutową Urzędu. Brak realizacji zadań objętych ograniczeniami spowodował, że warunki organizacyjne działalności nie uległy poprawie w pierwotnie planowanym zakresie. Zamówienia publiczne, poprzedzające wydatki, udzielane były według przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podejmowane w Urzędzie działania mające na celu ograniczenie kosztów funkcjonowania.

W wyniku tych działań, między innymi, zawarto nowe umowy (po udzieleniu zamówień publicznych) na: dostawę papieru i materiałów eksploatacyjnych do drukarek i kopiarek, usługi telefonii stacjonarnej i komórkowej, ubezpieczenie budynków, budowli, wyposażenia i środków trwałych oraz od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności statutowej, dostawę i prenumeratę prasy codziennej i czasopism, dostawę przesyłek pocztowych o wadze powyżej 50 g. Znacząco ograniczono przeprowadzane remonty. W porównaniu do 2008 r., bieżące wydatki Urzędu zmniejszyły się w 2009 r. o 930

tys. zł, tj. o 9%. Nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2008, jak również wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2009.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Urząd dochował obowiązującego trybu i terminu zatrudnienia lub przeniesienia na stanowiska w korpusie służby cywilnej osób, zajmujących wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi, określonych w przepisach art. 193 i 195 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o służbie cywilnej* (Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.).

W kontroli ustalono, że od marca 2009 r., w Urzędzie wprowadzono ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. *o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw* (Dz. U. Nr 33, poz. 254). W 2009 r. nie przekroczono limitu zatrudnienia oraz planu wydatków na wynagrodzenia. Środki, otrzymane z rezerw celowych, w tym na wynagrodzenia, wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem, określonym w decyzjach Ministra Finansów.

W kontroli ustalono, iż księgi rachunkowe Urzędu prowadzone były komputerowo. Oddział Finansowo – Księgowy Urzędu posiadał dokumentację opisującą stosowane zasady rachunkowości. Zapisy w dziennikach były dokonywane w porządku chronologicznym, zgodnie z przepisami art. 24 cyt. ustawy *o rachunkowości*.

W kontroli dokonano przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych i szczegółowo zbadano 114 dokumentów księgowych i odpowiadającym im zapisów księgowych o wartości 5.871,4 tys. zł, wybranych spośród 3.727 dokumentów zaksięgowanych na koncie 201 – *Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami*, o łącznej wartości 10.179,7 tys. zł. Ustalono, że dane zawarte w ewidencji księgowej odzwierciedlały rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, zaś informacje w nich ujęte uwidocznione zostały w sprawozdaniach Rb – 23, Rb – 27, Rb – 28, Rb – N i Rb – Z - sporządzanych za wymagane okresy sprawozdawcze i przedkładanych terminowo do dysponenta środków budżetowych wyższego stopnia.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie badania ww. dokumentów księgowych, ocenia pozytywnie poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Urząd wykonał wszystkie zadania ujęte w planie inwentaryzacji na 2009 r., obejmujące spisy z natury: środków pieniężnych, druków ścisłego zarachowania dotyczących gospodarki kasowej oraz innych wartości pieniężnych, materiałów biurowych, składników majątkowych Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu oraz uzgodnienia sald. Inwentaryzacje składników majątkowych

zostały przeprowadzone i rozliczone zgodnie z zasadami określonymi w przepisach art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Urząd prawidłowo wywiązywał się z obowiązków określonych w art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Uregulowania w zakresie kontroli finansowej, obejmujące m. in. przeprowadzanie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, udzielania zamówień publicznych oraz prowadzenie gospodarki finansowej, zostały określone w przepisach wewnętrznych i były stosowane w praktyce. Wewnętrzna kontrola finansowa wspierana była kontrolami prowadzonymi przez audytorów wewnętrznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

- spisywania przedawnionych należności budżetowych z ewidencji księgowej, poprzez zaksięgowanie należności na koncie 760 - *Pozostałe koszty operacyjne* (strona Wn) lub na koncie pozabilansowym;
- dokonywania opisu operacji gospodarczych w ewidencji księgowej zgodnie z postanowieniami art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.